

Dječji vrtić „Konjščina“

Pionirska 2

49282 Konjščina

SMJERNICE ZA RODITELJE STARIJE MJEŠOVITE SKUPINE „ŽABICE“

- DJECA I MEDIJI -

Studen 2020.

Odgojiteljice: Danijela Bajsić

Barica Gorički

1. UVOD

Djeca danas modele za razvoj vrijednosti i uvjerenja ne nalaze samo u obitelji i drugim bliskim osobama, poput prijatelja i učitelja, nego i kroz *različite medijske sadržaje*. Mediji utječu na živote djece i oblikuju ih nudeći djeci naizgled neograničene mogućnosti učenja, zabave, druženja, prilika i novih iskustava. Međutim, te iste prilike i prednosti donose određene rizike i stvaraju više zahtjeva, izazova i poteškoća s kojima se djeca u suvremenom odrastanju suočavaju i kojima su vrlo često preplavljena. Važno je znati da internet i mediji u novo digitalno doba donose brojne izazove, ali i da nude brojne mogućnosti. Kakav će utjecaj mediji, društvene mreže i komunikacijske tehnologije imati na nas, na djecu i mlade ovisi o sadržajima koje biramo i/ili kojima smo izloženi, o kontekstu u kojem ih doživljavamo, načinu upotrebe, kao i našoj osobnosti. Upravo je zato medijska pismenost jedna od najvažnijih vještina u 21. stoljeću. **Medijska pismenost** je skup vještina koje nam omogućavaju da analiziramo i propitujemo sadržaje kojima smo izloženi te procjenjujemo njihovu točnost i pouzdanost izvora. Takav pristup zahtijeva i podržava radoznalost, kreativnost, kritičko mišljenje i stalno propitivanje koje otvara nove prozore u svijet i omogućava promjene sebe, drugih i društva koje nas okružuje.

2. ZAŠTO JE VAŽNO DA RODITELJI BUDU UKLJUČENI U RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE

Obitelj je mjesto gdje se odlučuje s kojim će medijima dijete doći u doticaj i kakvu će važnost mediji i s njima povezane aktivnosti imati u djetetovu svakodnevnom životu. Sve veća se pozornosti pridaje osnaživanju djece i razvoju medijske pismenosti unutar obitelji, kao prvog i najvažnijeg modela ponašanja. Smatra se da su prve godine djetetova života kritično razdoblje za učenje i uspostavljanje obrazaca privrženosti (koji utječu na naše kasnije odnose s drugima i svijetom koji nas okružuje), tako da predanost, uključenost i prisutnost roditelja i skrbnika u prvim godinama života postavlja temelje za kasnije stjecanje znanja i iskustava. Ono što djeci treba jest da roditelji pokažu interes i da znaju s kojim medijima njihova djeca imaju doticaj, što ih u tim medijima i sadržajima privlači, kako odabiru što će pratiti i kako se mijenjaju u kontaktu s medijima, kakva iskustva imaju njihovi vršnjaci. Tada roditelj šalje poruku djetetu da mu je ono

važno, da mu je važno što se njim zbiva i da je tu ako ga zatreba. Djeca i mladi moraju sami naučiti kontrolirati sadržaje koje susreću na internetu. Uloga je roditelja, a potom i odgojitelja, pomoći im u tome i poučiti ih kako se lakše nositi s neugodnim iskustvima koja ih na tome putu snađu te kako mogu bolje prepoznati opasnosti.

3. UTJECAJ MEDIJA NA DJECU PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Prvi rezultati studije TABLET pokazuju da je dob u kojoj su djeca prvi put pomaknula dodirni zaslon (touch screen) povezana s dobi u kojoj su počela izvoditi radnje fine motorike (poput slaganja kocaka), ističući da, kada se koriste na odgovarajući način, uređaji s dodirnim zaslonom mogu biti jednako zanimljivi i spoznajno poticajni kao i klasične igračke (www.medijskapismenost.hr). Preporuke stručnjaka usmjeravaju se na sigurno uvođenje digitalnih medija u živote djece od 18 mjeseci, uz pažljiv odabir sadržaja, a za komunikaciju i održavanje odnosa s drugim ljudima preporučeno je i ranije uvođenje medija. Iznimno je važno da upotreba ekrana u obitelji, kao i djetetovo vrijeme provedeno pred ekranima, ne ometa vrijeme koje provodi s roditeljima u interakciji licem u lice. Stalno uključeni televizor ili mediji kao dadilje sigurno će imati veći negativan učinak na kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj beba i malog djeteta. Iznimno velik pozitivan potencijal svakako imaju interakcije s roditeljima, braćom i sestrama kroz razgovor i korištenje primjerenih knjiga i slikovnica, pjesama i priča namijenjenih najmlađima. Promatranjem dječje igre roditelji mogu dobiti puno informacija o unutaršnjem svijetu svojeg djeteta, o tome na koji način doživljava i razumije iskustva, kako je razumljelo određene događaje. Djeca kroz igru proživljavaju i prelaguju doživljena iskustva, pa tako neke uznemirujuće događaje ili teže razumljive situacije mogu proigravati u ponavljajućoj igri. Također, ponavljanje crteža s istim sadržajima i prizorom može biti djetetov način izražavanja i pokušaj ovladavanja sadržajem koji je bio preplavljujuć za njega (npr. prizor nasilja u filmu, čudovište iz crtića kojeg se preplašilo, smrt nekog lika...).

4. KAKO PODRŽAVATI RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE?

- **Pokažite interes** – Pratite interes svog djeteta, njegove reakcije na određeni medijski format i sadržaj kojem je izloženo. Nakon zajedničkog gledanja crtića ili igranja neke

igrice ispričajte jedno drugom kako vam je bilo, što vam se svidjelo, a što nije. Pitajte dijete postoji li nešto što ne razumije ili što ga zbunjuje.

- **Postavite granice** – Mediji su vrlo atraktivni, no uloga je roditeljā da preuzmu vodstvo i djeci ograniče vrijeme provedeno u korištenju medija te da im ponude druge mogućnosti i sadržaje kojima mogu ispuniti svoje vrijeme (kako bi im osigurali raznolikost iskustava). Djeca dobro poznaju svoje želje, no nisu uvijek u mogućnosti procijeniti koje su njihove potrebe.
- **Budite oprezni** – Roditelji trebaju nadzirati i promatrati korištenje medija djece predškolske dobi – ponekad dok su djeca bez nadzora uz upaljen televizor započne film koji nije primjeren njihovom uzrastu ili slučajnim klikom otvore neprimjeren sadržaj na internetu. Poželjno je ponuditi djeci na izbor nekoliko odabranih i njima primjerenih sadržaja (s kojima su se roditelji ranije upoznali).
- **Naučiti djecu kritički razmišljati i propitivati** – Time ćemo im dati osnovni alat koji će im omogućiti uspješno snalaženje i zaštitu u svijetu medija. Poželjno je poticati djecu da propituju svoja iskustva i znanja koja stječu tako što ćemo im postavljati potpitanja. Roditelji predstavljaju modele koji zajedno s djetetom mogu propitivati određene sadržaje i situacije (vodeći računa o primjerenosti teme djetetovoj dobi), poput recimo razgovora o reklamama.
- **Naučite i informirajte se o sigurnosti** – Ako roditelji sa znatiželjom pristupaju savladavanju novih tehnologija, lakše će držati korak s djecom i pratiti o čemu ona govore. Roditelji se mogu informirati o tehničkim mogućnostima zaštite sigurnosti djece, no važno je znati da takva zaštita ne može djecu u potpunosti zaštititi od potencijalnih opasnosti i mogućih rizika.
- **Budite model** – Djeca više vjeruju onome kako se ponašamo nego onome što govorimo. Pozorno promatraju koliko često roditelji gledaju u svoj pametni telefon, na koji ga način koriste, prekidaju li razgovor čim stigne poruka, prate koje emisije i filmove roditelji gledaju. Važno je da sami živimo vrijednosti koje zagovaramo i kojima želimo poučiti djecu.

INFORMATIVNI DIO RODITELJSKOG SASTANKA

U proteklom razdoblju (od 9. mjeseca) u skupini Žabice imali smo jedno novoupisano dijete. Dječaka (6 godina) čija adaptacija je protekla vrlo ugodno i dijete se lijepo uklopilo u našu grupu.

Djeca iz skupine Pužeki, koji su s novom pedagoškom godinom prešli stariju grupu, dobro su se snašli u novom prostoru. Trudimo se prostor stalno oplemenjivati i dorađivati prema dječjim interesima. Tako smo izradili plakate: Bonton lijepog ponašanja, Poznate građevine u Svijetu, Morska prijevozna sredstva, ali i igru kategorizacije prijevoznih sredstava – Kopno, voda, zrak.

U našem kutiću Prirode/Jeseni izradili smo sami svoju zimnicu i ukiselili par staklenki repe. Djeca će vam sama ispričati kad je i kušamo.

U Listopadu smo započeli s pripremama za školu – grafomotoričke vježbe i zadaci čije radne materijale je osigurao Vrtić. Djeca vole našu malu Školicu koju provodimo do tri puta tjedno u jutarnjim satima. Za početak to ide sporo jer ponekad je teško i pravilno držati olovku i sjediti mirno, a kamoli riješiti sam zadatak, ali uvijek bude veselo.

Poštovani roditelji, još jednom vas molimo da se pridržavate preporuka Stožera za civilnu zaštitu i HZJZ-a, da se ne zadržavate u hodniku predugo i da se ne grupirate. U predvorju vrtića se nalazi toplomjer za mjerenje temperature odraslima i onda se zapisujete u knjigu dolazaka.

Prema zadnjoj objavi na našim stranicama, Vrtić se zaključava nakon 8 sati, pa se mole svi roditelji koji dolaze po djecu nakon ručka neka dođu u 12sati kad se vrtić za te potrebe otključava, da bespotrebno ne čekaju u hodniku ili ispred vrtića. Ako postoji potreba da po dijete dođete u periodu između 8 i 12 sati tada to najavite.

Ukoliko ima potreba za individualnim razgovorom, obratite nam se da dogovorimo termin za susret. Informacije koje možemo razmijeniti prilikom dovođenja djeteta u vrtić ili kod odlaska kući moraju biti osnovne i kratke te su individualni sastanci idealna prilika za otvoren razgovor roditelja i odgojitelja.

Ostanite zdravi i čuvajte svoje najmilije!